

El cabirol i l'isard

14/X/1977

Més d'un cop ens hem referit als nombrosíssims casos de sinonímia i d'homonímia en els noms vulgars de les plantes i dels animals: una mateixa espècie és designada amb dos o més noms diferents i un mateix nom designa dues o més espècies diferents. Però en el cas dels animals salvatges, molts d'ells nocturns, esquerps i fugissers, i, per tant, sovint de difícil observació detinguda, alguns d'aquests suposats sinonims han d'atribuir-se a errors d'informació. Es el cas que vam comentar un cop del nom gat mesquer, que en realitat es la *Genetta genetta*, però amb el qual, molt sovint, es designa també, impropriament, el *Felis sylvestris*, els noms vulgars del qual són gat fer, gat salvatge i, també, gat muntés.

Un altre cas de sinonímia impropia que creiem que caldria la pena d'aclarir es la que s'ha establert entre isard i cabirol. Al Diccionari Moll, tant a cabirol com a isard, s'indica que es tracta de la mateixa espècie *Rupicapra Pyrenaica*, i a diversos diccionaris de sinonims, entre ells un del qual som, autors, consta cabirol com a sinònim de isard. Però no hi ha dubte que són dues espècies ben diferenciades: el cabirol és un animal de la família dels cèrvics (*Capreolus capreolus*) i l'isard pertany a la família dels bòvids (*Rupicapra Pyrenaica*), tal com indiquen clarament el Diccionari Fabra, la Gran Enciclopèdia i la Salvat. Com hem dit, una informació errònia deu haver estat la causa d'aquesta confusió. El cabirol, segons que sembla, fa temps que ha desaparegut de les terres catalanes. Hi ha persistit, però, el nom, amb el qual, en algunes comarques, com és ara la Cerdanya —on existeix, a més, com a topo im—, els habitants designen ara l'isard, l'únic que hi subsisteix. Aquest fet real podria justificar, si es volia, la sinonímia entre cabirol i isard, però creiem que l'hem de qualificar més aviat de denominació impropia, de que cal tenir notícia, però que no hauria de transcendir a les obres científiques i de divulgació.

Del cabirol, en castellà, se'n diu «corzo» i de l'isard, «sarrío» o «rebeco». Moll recull també la denominació cabra cerval com a nom vulgar del *Capreolus capreolus*, és a dir, del cabirol.

ALBERT JANE